N°. 2553

DE TIJD.

1855.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 20 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 September.

't Is ons voornemen niet paragraafs-gewijze den inhoud te ontleden van de troonrede, bij de opening van de gewone vergadering der Staten Generaal uitgesproken. Zij geeft, wat alle vroegere en latere troonreden gewoonlijk gedaan hebben, welke de omstandigheden ook waren waaronder zij werden gehouden, zij geeft omtrent den staat van zaken een gunstigen indruk. En wat de meeste der daarin ter sprake gebragte bijzonderheden betreft die onzen tegenwoordigen toestand kenschetsen, zij behoeven geene toelichting. Waarom wij ons dan ook maar bij enkele verklaringen en toezeggingen een oogenblik hebben op te houden.

Met niet mindere voldoening dan waarmee het verkondigd werd, zal het vernomen zijn geworden, dat onze verhouding tot het buitenland zich kenmerkt door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid en dat Nederland, te midden van den oorlog, waarin onderscheidene bevriende Staten nog altijd gewikkeld zijn, aan het stelsel van strikte onzijdigheid blijft vasthouden. »Onzerzijds nauwgezet nagekomen, dus zegt de troonrede, wordt het door de oorlogvoerende mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd." 't Lijdt geen twijfel, dat op deze officiëele verzekering hooge prijs behoort gesteld te worden. Bij het handhaven van het neutraliteits-stelsel hebben wij een zoo overwegend belang, dat wij ons wel geluk mogen wenschen niet slechts daarmee, dat wij er nog niet van afgeweken zijn, maar ook dat de oorlogvoerende mogendheden dat stelsel waardeeren en eerbiedigen. Of dat laatste stand zal houden, grootendeels zal dit vermoedelijk van den verderen gang der dingen afhangen. 't Zou kunnen zijn, dat het oorlogs-tooneel uit de Krim met den tijd naar elders verplaatst werd en dat door nog andere mogendheden van den eersten rang aan den strijd deelgenomen werd. Zoude alsdan de neutraliteit der Staten van den tweeden en derden rang geëerbiedigd blijven worden en zouden zij niet wel eens in 't geval kunnen geraken van partij te moeten kiezen? Intusschen ligt gelukkiglijk deze eventualiteit nog niet voor de hand en kunnen wij ons in 't genot van het meest gewenschte en van het door de oorlogvoerende mogendheden geëerbiedigde neutraliteits-stelsel blijven verheugen. Worde nu slechts die gunstige gesteldheid maar niet gecompromitteerd door de beleedigende en sarrende taal van dezulken, die het inwilligen van hunnen hartstogt schijnen te stellen boven het bevorderen van het algemeen belang.

Dat aan ons voorregten zijn verzekerd, die door de Regering van Japan ook anderen Natiën zijn verleend, zal met belangstelling vernomen zijn. Niemand, die het niet een heugelijk verschijnsel zal heeten, dat het Rijk van Japan, eenmaal de hoop en de vreugde van de christenwereld, weer meer toegankelijk wordt voor het beschaafd Europa en dat er nu van alle kanten al meer en meer toe zal kunnen worden bijgedragen, dat het op nieuw de weldaden der christelijke beschaving ontvange en hare zegeningen ondervinde. 't Is te verwachten, dat, bij het behandelen van het adres van antwoord, deze aangelegenheid eenigzins uitvoeriger zal besproken worden en wat daaromtrent zal worden verhandeld zien wij met verlangen te gemoet.

Niet minder verlangend zijn wij naar het rezultaat van het onderzoek naar den toestand der slaven bevolking in de overzeesche bezittingen. De troonrede geeft de hoop, dat de veel omvattende arbeid van de *ad hoc* ingestelde Staats-kommissie zal kunnen leiden tot een wets-ontwerp omtrent, dit belangrijk onderwerp. Wij wenschen niet slechts, dat deze, mogelijk wel wat flaauw uitgedrukte, hoop, spoedig vervuld, maar ook dat de arbeid der Staats-kommissie openbaar gemaakt worde, opdat een elk in de gelegenheid gesteld zij de ter publieke kennis gekomen feiten aan het officieel ingestelde onderzoek ter toetse te brengen.

Wat in de troonrede gezegd wordt omtrent het ernstig streven om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der Natie gelijken tred te doen houden — wij ontveinzen niet, dat wij daarbij door een pijnlijk gevoel aangegrepen werden. Ook de zedelijke ontwikkeling der Natie wordt beoogd: het zij zoo. Maar dan kome er toch eens een einde aan de ontelbare grievende bejegeningen, welke een zoo aanzienlijk, welke het twee vijfde gedeelte der bevolking voortdurend te ondergaan heeft en die in plaats van de zedelijke kracht der Natie te verhoogen en haar zedelijk welzijn te bevorderen, het juist tegenovergestelde effekt te weeg brengen. Gelijk regt voor allen — mogt dit de leus zijn van een ieder, inzonderheid van alle regerings-personen!

De troonrede maakt verder melding van den gunstigen staat der geldmiddelen, die toelaat met het delgen van schuld voort te gaan. En dat, ondanks de gewigtige finantiëele maatregelen, in het nu afgeloopen zittingsjaar genomen! Dank hebben zij, die zoozeer den bloei onzer finantiën, sedert de jongste Grondwets-herziening, verzekerd hebben en aan wier beleid wij uitkomsten verschuldigd zijn, welke de geschiedenis der laatste veertig jaren niet te vermelden had.

Ten slotte stippen wij nog dit aan, dat, volgens de troonrede, de Kamer weldra in de gelegenheid zal gesteld worden om in overweging te nemen de wetsontwerpen, welke alsnog, volgens art. 5 van de additioneele artikelen van de Grondwet, moeten worden voorgedragen, dus, o. a. de wet ter regeling van het onderwijs en die op de regterlijke organizatie. Wij hopen dat de Kamer zich niet te bepalen zal hebben tot het in overweging nemen dier wets-ontwerpen; maar dat zij er eindelijk toe kunne komen de overwogene wets-voordragten te voteeren — en dan wel zonder dat er aan iemands regt te kort wordt gedaan.

In de *Archives du Christianisme*, een te Parijs verschijnend protestantsch blad, leest men:

»Engeland is bovenal het land der kontrasten; gelijk in geen land ter wereld getroost men zich daar inspanning en opofferingen, door het licht te doen doordringen in de duisternis van het heidendom; maar ook nergens elders dan daar te lande vindt men een *fabriek van afgodsbeelden voor de heidenen*. Te Birmingham, onder anderen, vindt men zulk een fabriek en men zegt dat ze zeer bloeijend is. Ziehier een uittreksel uit de prijs courant:

»*Yamen* (God van den dood) van fijn koper, met veel smaak bewerkt. — *Nirondi* (Koning der demons) in verschillende modellen. *Varonnen* (God van de zon) vol leven, met een krokodil van staal en een zweep van zilver. *Conberen* (God van den rijkdom). Deze God is wonderschoon bewerkt; de fabriekant heeft er al zijn kunst en al zijn talent aan ten koste gelegd. — Men vindt voorts in de fabriek een fraaije kollektie *halvegoden en demons van minder rang* in allerlei soort. *Er* wordt geen krediet gegeven. Korting volgens gebruik."

De inspanning en opofferingen van het protestantsche Engeland, om het licht te doen doordringen in de duisternis des heidendoms, bestaan in het geven van geld — ten eerste om in alle soorten van talen, welke de vertalers meestal zelf niet verstaan, bijbel-vertalingen te laten drukken, die wemelen van de lompste fouten en verdraaijingen; en ten andere, om rijke inkomsten te geven aan lieden, die zonder veel moeite of gevaren zich belasten, om die bijbels uit te deelen onder volksstammen, die er niets hoegenaamd aan hebben en geen letter kunnen lezen. Dat men dien fraaijen ijver, om den bijbel te verspreiden, met hoe veel onverstand het ook geschiedt, hemelhoog prijst, laat zich begrijpen, maar we begrijpen niet, hoe men zulk een werk durft verheffen als het toppunt van zelfverloochening en godsvrucht. Dat men geld geeft is goed; dat men om het geld dat men krijgt ten minste eerlijk te verdienen naar verre landen reist, is ook goed; maar hoe daar eenige heldenmoed in kan steken is niet te vatten. De protestantsche zendelingen leiden, van vrouw en kindertjes omgeven, een genoegelijk leven. Onder de bescherming der engelsche schepen vestigen zij zich op de grenzen van de landen, die zij voorgeven te evangelizeeren, en zijn er op uit zich te verrijken door een kleinen of grooten handel en bij op te zetten. Zoo dreef de door zijn eigen sekretaris ontmaskerde kwakzalver der zoogenaamde chineesche evangelizatie, de beruchte Gutzloff, een stouten handel in opium. Maar de katholieke missionarissen brengen hun leven door te midden hunner kweekelingen, in lijden en gebrek, en sterven, als zij de martelkroon niet deelachtig worden, aan hun arbeid en vermoeijenis. Tusschen de eersten en de laatsten is gewis wel eenig onderscheid, en wij behoeven het nauwelijks te zeggen, welk een kontrast de inspanning en de opoffering der katholieke missionarissen maakt met de hebzucht en eigenbaat der aanbidders van den god *Conberen*. Zoo het protestantsche Engeland zulke missionarissen als de Katholieken wist uit te zenden, er zouden welligt in dat land geen fabriekanten en kooplieden in afgodsbeelden bestaan.

Men zegt dat die kooplieden en fabriekanten het zeer kwalijk nemen, dat sommigen zich tegen hun handel verzetten. Zij beweren, dat de mensch vrij is om God naar de inzigten van zijn eigen rede en gevoelen te dienen, en dat het eene schending is van de wet, die de onbeperkte gewetens-vrijheid predikt, den heidenen hunne goden te ontzeggen. Waarlijk, die kooplieden en fabriekanten, in zoo verre zij aanhangers zijn van het beginsel van vrij onderzoek, zijn volmaakt konsequent. Met dat beginsel is ieder zijn eigen meester, en mag men te Birmingham goden maken zoo veel men wil.

Nu vijftig jaar geleden verscheen in Duitschland een werkje van een ongenoemden, onder den titel: *Was hat Europa zu furchten und zu hoffen?* Het dagblad *Deutschland* deelt uit dat werkje eenige uittreksels mede, van welke wij de navolgende, op dit oogenblik bijzonder merkwaardig, niet aan de kennisneming van onze lezers meenden te moeten onthouden. Men bedenke, bij de lezing dier uittreksels dat zij geschreven zijn nu vijftig jaar geleden.

Ziehier wat er in gezegd wordt over het pruissische neutraliteits-systeem:

»Het zoo onverzetbare neutraliteits-systeem, dat het Berlijner-kabinet gedurende het grootste gedeelte van den revolutie-oorlog volgde, heeft in verscheidene landen, bijzonderlijk in Engeland en in zuidelijk Duitschland tot de ongerijmdste en onbillijkste beoordeelingen aanleiding gegeven. Niets was intusschen wijzer en meer overeenkomstig de ware belangen der pruissische monarchie, dan dit buitenslands zoo zeer miskend systeem. De grondslagen, waarop het berustte, ontstonden uit den zoowel inwendigen als uitwendigen toestand van dien Staat, en zoo lang die toestand dezelfde blijft, even lang moeten en zullen die grondslagen de schreden van het Berlijner kabinet leiden, en alsdan [en de slag van Jena en de vrede van Tilsit?] wederom het gelukkig rezultaat aanbrengen, dat het langs dien weg bij den vrede van Luneville bereikte: vermeerdering van in en uitwendige kracht; een betrekkelijke uitbreiding van magt door eene schrandere besparing zijner krachten, terwijl magtige Staten dood bloeden; ten gevolge daarvan invloed bij het sluiten van den vrede, en eene daaruit ontstaande vergrooting zijner monarchie, door uitbreiding zijner grenzen.

En verder:

»Het geheele politieke aanzien en de geheele belangrijkheid van dezen door het genie van Frederik II zoo plotseling gevormden Staat, berustten op de toenmalige persoonlijke grootheid van zijnen Souverein, op den geest zijner regering, op de onafgebrokene waakzaamheid eener bij uitnemendheid fijne en goed berekende politiek. Pruissens bedoeling kan mitsdien blijkbaar geene andere zijn dan, eerstens: door wijze spaarzaamheid en doelmatige aanwending der krachten van den Staat, zijn inwendige sterkte zoo veel mogelijk te vermeerderen; en ten tweede: van alle voorkomende gunstige gelegenheden gebruik te maken, om door achtervolgende toeëigeningen *zijne monarchie te vergrooten*, totdat ze eindelijk in evenwigt is met die der drie grootste mogendheden van het vasteland, Rusland, Frankrijk en Oostenrijk; elke oorlog alzoo, welks gevolgen niet met de grootste waarschijnlijkheid kunnen worden vooruitgezien, is in openlijken strijd met zijne *gewigtigste Staats-bedoelingen*....

»Aangezien nu de belangen van Frankrijk en Rusland derwijze tegenstrijdig zijn, dat men ze, en wel voor langen tijd, als twee elkander bedreigende vijandige Staten

kan beschouwen, zoo zou het volkomen overeenkomstig Pruissens belang zijn, ingeval van een uit te breken oorlog, wederom die rol in te vervullen, welke zijne pozitie zijne inwendige krachten, zijne noodzakelijke uitbreidingsplannen en de houding der overige europeesche mogendheden hem aanwijzen, namelijk: de rol van een bij den aanvang rustigen toeschouwer, die eindelijk een beslissende uitspraak doende, scheidsregter wordt, een gewapende scheidsregter, *terwijl de anderen zich moede gevochten hebben.*"

Onze politikus is volkomen bekend met het systeem om van gunstige gelegenheden gebruik te maken, want hij zegt:

»Frederik II wiens scherpziende blik in staat was het donker verschiet, de verledene en toekomstige eeuwen, te doorschouwen, voorspelde vaak de toekomstige grootheid van zijne door hem gevestigde monarchie; in dergelijke profetische oogenblikken bepaalde hij den Weichsel, den Rijn en de kusten der Noordzee, van Texel tot aan de monden der Elbe, als de toekomstige grenzen van den pruisischen Staat. Ware het den grooten Koning vergund thans uit zijn graf te verrijzen en met zijne hem alleen eigene gave van doorzigt een blik op Europa's gesteldheid te werpen, er zouden zekerlijk nog vele schitterende verwachtingen worden toegevoegd aan het politiek systeem, dat hij zijnen opvolgers ter uitvoering achterliet."

Eene dergelijke waarschuwing kon voorwaar slechts ontstaan uit eene beschouwing van hem, voor wien een *groot duitsch rijk niet meer bestaat;* ook behelst dat geschrift over Duitschland slechts woorden, die inderdaad veel van een lijkrede hebben.

Wij ontvangen heden een afdruk van een derde adres door den heer van Vliet aan den minister van koloniën dd. 3 Aug. ll. ingediend, in antwoord op de beschikking van 31 Julij, die de dagbladen en ook wij *(zie ons Nommer van jl. Maandag)* dezer dagen mededeelden. Bij dit derde adres, legt de heer van Vliet een staat over, aanwijzende »de kosten, schaden en interessen" welke hij meent dat hem, overeenkomstig het rapport der kommissie van onderzoek uit de Tweede Kamer en *de uitdrukkelijk op grond daarvan* door haar voorgestelde, en eenparige aangenomen konklusie behooren vergoed te worden.

De adressant wendde zich thans tot den minister met het verzoek, dat het Z. Exc. mogt behagen dezen staat in overweging te nemen, alsmede hem te kennen te geven, of er tegen de daarop gebragte posten bedenkingen bestaan, en zoo ja, welke en om welke redenen; alsook om hem kenbaar te maken het verlangen der regering omtrent de wijze en den maatstaf, waarnaar en waarop zij zou wenschen dat eene billijke waardering tot stand kome.

Bij beschikking van 8 dezer heeft Z. Exc. daarop aan den adressant te kennen gegeven: »dat geen schadevergoeding wordt verleend voor het leed, hetwelk hem door zijne verwijdering uit de Preanger Regentschappen is veroorzaakt;

»dat wat de vergoeding betreft van de have en goed, welke de adressant beweert bij eenen na zijne verwijdering uit de Preanger Regentschappen plaats gehad hebbenden brand verloren te hebben, ook dan, wanneer de Regering, uit bijzondere deelneming in zijn lot (!...) genegen ware hem eenigermate in het door hem geleden verlies te gemoet te komen, zij niet bij magte is eene som daarvoor te bepalen, waar de aderessant zelf, bij gemis van alle bescheiden en bewijsstukken, zich buiten staat erkent het door hem verlorene en de deswege geledene schade behoorlijk op te geven;

»dat echter, ten einde daaromtrent zoo veel mogelijk inlichting te verkrijgen, de Gouverneur Generaal van Ned. Indië wordt uitgenoodigd omtrent hetgene van den adressant bij den bedoelden brand te Tjandjoer verloren is en omtrent de vermoedelijke waarde daarvan, een onderzoek in te stellen; en

»dat in afwachting van den uitslag van dat onderzoek de vraag, in hoeverre tot eenige schadevergoeding zal worden overgegaan, behoort te worden gehouden in advies."

Wij betwijfelen het zeer of de zaak van den heer van Vliet op *deze wijze* zal kunnen geëindigd worden. Het onderzoek, dat de minister bedoelt, immers kan geen voldoend resultaat opleveren. De vernietiging van alle bescheiden door brand, tijdens de gedwongen afwezigheid van den bezitter, de verandering van personeel in Ned. Indië sedert de feiten voorvielen, die den grond tot 's adressants beklag opleveren, zijn redenen genoeg om niets met grond te kunnen hopen van een thans ingesteld onderzoek. Bovendien geeft de minister duidelijk te kennen dat hij alleen aan geledene *materiële* schade denkt en niet geneigd is in vergoeding van het leed te treden, door den adressant geleden, wegens de verwijdering uit de Preanger regentschappen *en de wijze waarop die is geschied.* Alleen gemoedelijke waardering kan in het onderwerpelijk geval tot afdoening leiden, en wij blijven daarom de beschikkingen des ministers betreuren waardoor het aanzoek van den heer van Vliet, om tot overleg te geraken, is ter zijde gesteld.

(Amst. Cour.)

Omtrent het verbranden van het belgische schip *Melanie Isabella* vernemen wij nog de volgende bijzonderheden.

Omstreeks 5 ure des namiddags was het schip zeilende op de hoogte van Vinkenis (Westerschelde), toen men eensklaps uit het voorluik brand ontdekte, welke zoo in hevigheid toenam dat de gezagvoerder, bedacht op behoud van schip en lading, het schip dadelijk op strand zette. Eenige gepraaide en ter hulp toegeschoten vaartuigen, waaronder de schokker aan boord waarvan zich bevond de heer J. G. van Ravesteyn, kontroleur kommandeur van de Ambulante Recherche te water, benevens de heer Budde, visiteur bij dezelfde middelen, beijverden zich zeer om de arme schipbreukelingen op te nemen en hen van het noodige te voorzien. Hun dank was dan ook onuitsprekelijk voor die edele menschenvrienden.

Des avonds ten 9 uur zijn de passagiers behouden te Bath aan wal gebragt en door tusschenkomst van den konsulairen agent van België S. S. Piek, van alles voorzien en behoorlijk verzorgd naar Antwerpen getransporteerd.

Men is steeds met ijver en aktiviteit werkzaam om de lading te redden. Men hoopt nog zeer veel te behouden, het schip is nagenoeg tot het water afgebrand. *(M. C.)*

In de zitting van den gemeenteraad van Delft van den 14 dezer, is met 12 tegen 3 stemmen besloten de belasting op het gemaal voorloopig als eigen middel te behouden.

Men verneemt dat door de Nederlandsche en Belgische gouvernementen, concessie is verleend aan de heeren Gadiot-Suermond en C°. tot het aanleggen van een spoorweg, van Maastricht naar Luik, op den regter Maasoever. *(De Limb.)*

Op den 2den September werden te Parijs de beide volgende nieuwe uitvindingen te gelijker tijd bekend en beproefd, waarvan de eene bestond in eene coupé met vier wielen, welke door middel van een klein stoommachine ter grootte van een manshoed wordt voortgestuwd, terwijl de andere bestond in een cabriolet, die even als een kruiwagen achteraan maar één wiel had en door een paard met snelheid werd voortgetrokken. Dit rijtuig drie steunpunten hebbende (twee op de lemoenen en een op het wiel) behield zeer goed het evenwigt.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 18 September.

De zitting geopend zijnde, wordt voorlezing gedaan van het koninklijk besluit, waarbij de heer Mr J. A. Philipse is benoemd tot voorzitter der Kamer gedurende de zitting van 1855—1856.

De heer Philipse aanvaardt hierop het voorzitterschap met de volgende rede:

Het heeft aan Z. M. den Koning behaagd om het voorzitterschap dezer Kamer op nieuw aan mij op te dragen.

's Konings keuze eerbiedigende, wil ik tevens openlijk betuigen, dat deze gunst van Z. M. door mij met diep gevoelde dankbaarheid is ontvangen.

Eene der gewigtigste en meest vereerende betrekkingen acht ik het toch uwe Vergadering te mogen leiden en uwe werkzaamheden te mogen regelen.

Hiertoe geroepen te worden, wordt door mij als een bijzonder blijk van vertrouwen hoog gewaardeerd, doch hoe grooter dat vertrouwen is, des te zwaarder wordt dan ook de verpligting, die op hem rust, aan wien het wordt geschonken. Ik zal echter trachten, mijne heeren, om onder Gods hulp daaraan te beantwoorden.

Dankbaar erkennende, dat het mij vergund geweest is om met u, mijne heeren, de vorige zitting ten einde te mogen brengen, eene zitting, gekenmerkt door zóó vele en zóó belangrijke werkzaamheden, vat ik welgemoed de op nieuw mij opgelegde taak weder op, en verzoek u, mijne heeren, om even als vroeger door uwen bijstand en uwe ondersteuning, waarvoor ik bij herhaling dank zegge, mij in de volbrenging daarvan zoo veel mogelijk behulpzaam te willen zijn.

Van mijne zijde, hiervan biede ik u de welgemeende verzekering aan, zal alles worden aangewend om de leden dezer aanzienlijke vergadering hunne zóó gewigtige werkzaamheden, voor zoo veel dit in mijn vermogen zal zijn, gemakkelijk en aangenaam te maken.

Laten wij dan allen te zamen, Mijne Heeren, onze beste krachten aanwenden om ook in deze zitting met den anderen tak der wetgeving te helpen tot stand brengen al wat bevorderlijk zal kunnen zijn tot welzijn van ons dierbaar Vaderland. God zegene daartoe onze vereenigde pogingen.

Ik verklaar de mij opgedragen taak te aanvaarden.

Op voorstel van den heer Blankenheym, wordt besloten, deze rede te doen drukken.

Voorts wordt, op voorstel van den voorzitter, besloten: 1°. 's Konings rede te beantwoorden en 2° in de volgende zitting over te gaan tot het verkiezen van twee leden der huishoudelijke kommissie.

Daarna wordt overgegaan tot de loting der afdeelingen; wordende na afloop daarvan de leden door den voorzitter uitgenoodigd zich in hunne afdeelingen te begeven tot het benoemen der voorzitters en onder-voorzitters en van de kommissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede.

De vergadering wordt hierop gescheiden.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 18 September.

Het tijdelijke Voorzitterschap wordt waargenomen door het oudste lid in jaren, den heer Anemaet.

Aan de orde is de benoeming van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer gedurende het tegenwoordig zittingjaar. Er zijn 61 leden tegenwoordig.

1e *Kandidaat.* Eerste stemming. De heer Gevers van Endegeest erlangt 21 stemmen, Strens 23, van Rappard 5, Dullert, Rochussen, van Goltstein en Baud elk 2, de Kempenaer, Luyben, Storm van 's Gravensande en van Lijnden elk 1 stem.

Tweede stemming. De heer Gevers van Endegeest 31 stemmen, Strens 24, de Kempenaer, Luijben, Dullert en van Rappard, v. Goltstein en Baud elk 1 stem.

De Voorzitter meent dat er alsnog eene tusschenstemming moet plaats hebben.

De heer van Akerlaken zegt, dat 31 de volstrekte meerderheid is van 61, zoodat de heer Gevers van Endegeest benoemd is.

De voorziter stelt daarop voor den heer Gevers tot eerste kandidaat te proclameren, daar hij de volstrekte meerderheid op zich vereenigd heeft.

Jhr. Mr. D. F. Gevers van Endegeest is derhalve tot eerste kandidaat gekozen.

2e *Kandidaat.* Eerste stemming. De heer Strens bekomt 2[illegible] stemmen, van Rappard 8, Luijben 5, Rochussen 4, van Goltstein, Mackaij, Dullert en Baud elk 3, de Kempenaer en van Lijnden elk 2, Ter Bruggen Hugenholtz, Kien en Godefroi elk 1 stem.

Tweede stemming. De heer Strens 27, van Rappard 1[illegible], Luyben 6, Rochussen, Mackay en van Lijnden elk 2, Baud, de Kempenaer en Hugenholtz elk 1 stem. Te zamen 6[illegible] stemmen.

Tusschenstemming tusschen de heeren Rochussen, Mackay en van Lijnden, om in aanmerking te komen bij de derde stemming. De heer Rochussen verkrijgt 35 stemmen, Mackay 13, van Lijnden 9, Luiben 1 en 2 blanco.

Nu heeft er eene derde stemming plaats tusschen de heeren Strens, van Rappard, Luyben en Rochusen, waarvan de uitslag is dat zijn uitgebragt op de heer Strens 26, van Rappard 21, Luyben 6, Rochussen 5 stemmen en 2 blanco.

Vierde stemming tusschen de heeren Strens en van Rappard. De heer Strens erlangt 30 en van Rappard 29 stemmen. Er werd 1 blanco-biljet in de bus gevonden.

De heer Mr M. P. H. Strens zal mitsdien als tweede kandidaat op de lijst geplaatst worden.

3e Kandidaat. *Eerste stemming.* De heer Hugenholtz bekomt 15 stemmen, van Rappard 11, Anemaet 6, Luyben 6, Mackay en Rochussen elk 4, van Lijnden 3 en Dullert, Dirks, Baud, Sloet tot Oldhuis, van Goltstein, Heemskerk, Schimmelpenninck van der Oye, van der Linden, de Kempenaer, van Eck en Storm van 's Gravezande elk 1 stem.

Tweede stemming. De heer van Rappard 20, Hugenholtz 19, Anemaet, Mackay en Luyben elk 5, Baud, van Lijnden, Rochussen, Schimmelpenninck van der Oye, van der Linden en Thorbecke elk 1.

Tusschenstemming tusschen de heeren Anemaet, Mackay en Luyben, om bij de derde stemming in aanmerking te komen. De heer Mackay bekomt 23 stemmen, Anemaet 21, Luyben 12, terwijl er 2 blanco-brieven in de bus gevonden werden. Op voorstel van den heer van Heiden Reinestein, wordt nu besloten de heeren Mackay en Anemaet bij de derde stemming op het viertal te plaatsen.

Derde stemming. De heer van Rappard 24, Hugenholtz 22, Mackay 9, Anemaet 4 en 1 blanco.

Vierde stemming. De heer van Rappard 30, Hugenholtz 2[illegible] stemmen en blanco 7.

Jhr. Mr. W. L. F. C. ridder van Rappard is mitsdien tot derde kandidaat gekozen.

De voorsitter benoemt eene kommissie om de opgemaakte lijst den Koning aan te bieden. Die kommissie bestaat uit de heeren Storm van 's Gravensande, van Eck, de Brauw en van der Poel, zijn de heeren stemopnemers; benevens de heeren Storm, van Lynden, de Lom de Berg en Reinders.

Daarna is de vergadering gescheiden.

'S GRAVENHAGE, 18 September. De beide Kamers der Staten-Generaal zullen heden ten 11 ure hare werkzaamheden aanvangen. De Eerste Kamer zal zich konstitueeren en de Tweede Kamer zal overgaan tot het opmaken van de lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap gedurende de tegenwoordige zitting, welke lijst door eene te benoemen kommissie, den Koning zal worden aangeboden. Eerst Donderdag ziet men bij de Tweede Kamer de opvatting van den arbeid en de indiening van wets-ontwerpen te gemoet.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden, o. a., op grond van art. 13 der vreemdelingenwet ingekomen een koninklijk besluit, waarbij ten gevolge van de ontvangen rapporten, bevolen wordt dat de de bekende vreemdeling de Geest, wiens tegenwoordigheid in het land gevaarlijk voor de publieke rust geacht wordt, binnen den tijd van veertien dagen, na bekomene kennisgeving, het land zal moeten ontruimen.

— De Eerste Kamer der Staten Generaal zal morgen ochtend eene zitting houden, waarin hare werkzaamheden zullen worden voortgezet. Men verwacht in de Kamer spoedig de aanbieding en behandeling van het ontwerp van adres in antwoord op de troonrede.

— Z. Exc. de baron d'André, minister van Z. M. den Keizer van Frankrijk bij het Nederl. hof, wordt in den loop dezer week uit Parijs in deze residentie terug verwacht.

— Van de voorwerpen, welke door onze stadgenooten naar de wereld-tentoonstelling te Parijs zijn gezonden, is de kunstmatige gescheiderde theetafel van den heer E. D. van Schouwenburg, die reeds alhier ieders aandacht trok, wegens hare uitmunde bewerking, aldaar aangekocht.

— Men verneemt dat de persoon van Jacob Maasdam, die bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuid-Rolland van Zaturdag jl., ter zake van moord is veroordeeld tot de straffe des doods, van dat arrest in kassatie is gekomen.

ROTTERDAM, 17 Sept. Wederom is de stoombootvaart van deze stad met eene dienst vermeerderd, door de te Glasgow nieuw gebouwde en hier heden gearriveerde, onder Nederl. vlag varende ijzeren schroefstoomboot *Maas*, kapt. J. van Knapen, welke de dienst zal waarnemen tusschen hier en Bristol. Men verwacht veel leven in den handel tusschen beide plaatsen, door deze versnelde gemeenschap.

LEYDEN, 18 Sept. Het getal der sedert de jongste opgave door de Cholera Asiatica aangetasten, bedraagt 13; sedert hersteld 12, overleden 12 en op heden nog in behandeling 22 lijders.

's HERTOGENBOSCH, 17 Sept. Heden voormiddag trok volgens gewoonte de eindhovensche processie naar Meerveldhoven; gekomen achter Blaarthem buiten de kom der gemeente werden verschillende sieraden voor den dag gehaald en door sommige jongelingen en meisjes, allen op het sierlijkst uitgedost, gedragen; dezelve bestonden in een kruisbeeld, twee groote en onderscheidene kleine vanen, etc.; de processie trok onder bidden en zingen van godvruchtige liederen door tot in de nabijheid der kapel; daar werd een sierlijk Lieven Vrouwenbeeld door verschillende jonge dochters gedragen; waarop de officier van justitie te Eindhoven zich bij den troep voegde en de lieden aankondigde dat een dergelijke optogt in strijd met de wet was. Na de namen van den eerw. heer rektor (welke eenvoudig in zijn toga gekleed was) en van de processiemeesters en de door het volk gezongene liederen te hebben opgeteekend, heeft Z. Ed. de processie in de verte gevolgd en in de kapel de godsdienstoefeningen, welke waarlijk stichtend waren, bijgewoond. De terugtogt heeft op dezelfde wijze plaats gehad, als de optogt en is alles in de volmaaktste orde afgeloopen."

(*N. B.*)

OOSTERHOUT, 17 Sept. Men verneemt met zekerheid, dat de in deze stad en omstreken gekantonnerde troepen, welke tot den 1sten Oktober a. s. manœuvres in het kamp bij Rijen moesten verrigten, bevel hebben ontvangen, den 24sten dezer de kantonnementen te verlaten en naar hunne respectieve garnizoensplaatsen te retourneren.

PER TELEGRAAF.

's Hage, 19 *September*.

Heden is door den Koning benoemd den heer Gevers van Endegeest tot Voorzitter der Tweede Kamer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Sept. Met ongeduld ziet men het rapport te gemoet van generaal Pélissier 't welk met een engelsche stoomboot te Marseille wordt verwacht.

— Te Parijs liepen gisteren drie geruchten: 1. dat de koning van Pruissen was overleden, 2. dat de gallieerden het Noorderfort te Sebastopol hadden ingenomen, en 3. dat generaal Liprandi met 20,000 man zich had overgegeven. Men twijfelt er sterk aan of wel een dezer geruchten waar is.

— Omer Pacha heeft er niet in kunnen slagen om van den admiraal Bruat hulp der fransche marine te erlangen tot het overbrengen van troepen naar Klein-Azië. Het is dus waarschijnlijk dat de aankomst van Omer-Pacha in die streken nog wel een tijd lang vertraagd zal worden.

— In den *Pays* leest men: Men meldt dat het napolitaansche gouvernement aan zijn minister bij het Hof van Londen een congé heeft toegezonden voor twee maanden. Ook schijnt het zeker dat Koning Ferdinand de goede diensten van Oostenrijk heeft miskend en het oor sluit voor de vriendschappelijke raadgevingen van het weener kabinet.

De *Post-Zeitung* publiceert twee cirkulaires van graaf Nesselrode aan de Russische legatien in Duitschland. Wijl deze cirkulaires van vóór den val van Sebastopol zijn hebben ze slechts een betrekkelijke waarde. Zij geven hoog op van Ruslands voornemen om alles te wagen, van de hulpbronnen die dat rijk heeft en van de verliezen der geallieerden.

— Prins Napoleon wordt heden alhier terug verwacht. De prins heeft zoo als men weet, de voornaamste militaire havens van Engeland bezocht.

— Generaal Alvarez, het hoofd der revolutionnairen in Mexico, en die thans zijn programma heeft weten te doen aannemen, is een mulat. Uiterst hartstogtelijk en wraakgierig van karakter had hij Santa Anna een waren afrikaanschen haat toegezworen, die hem van zijn kant zeker had laten fusilleren, indien hij hem in handen had kunnen krijgen. De vroegere regeringsbladen in Mexico verweten Alvarez allerlei soorten van wreedheden en noemden hem den tijger van het Zuiden. Of deze verwijten gegrond zijn, zal de tijd moeten leeren.

— In Savoije wordt tegenwoordig, wel is waar heimelijk en met groote voorzigtigheid, een vlugschrift verspreid, dat ten titel voert: »*Projet de constitution d'une Eglise catholique Sarde*" en in 15 artikelen de hoofdpunten dier nieuwe sardinische nationale kerk behelst. Volgens een geneefsch blad luidt § 1 woordelijk: De roomsch-katholieke kerk der Sardinische Staten konstitueert zich als sardiniesch katholieke kerk; zij verklaart zich onafhankelijk van Rome. § 2. De koning van Sardinië is de souvereine beschermheer der Kerk zijner Staten en moet waken dat door de Kerk niets ondernomen worde ten nadeele van den Staat."

De overige bepalingen zijn: de priesters worden door den Staat bezoldigd; de eenheid der Kerk wordt door synodale vergaderingen gewaarborgd; een geestelijk primaat heeft het opzigt over de Aartsbisschoppen enz. Het kanonieke regt en de besluiten van het koncilie van Trente zijn afgeschaft; de traditie is, als bron der dogma, niet geldend meer. Het lezen der H. Schrift is geoorloofd en hare uitlegging aan het geweten van iedereen overgelaten. Het nachtmaal onder beide gedaanten wordt ingevoerd, het cœlibaat afgeschaft, alsmede de latijnsche taal bij de godsdienstoefeningen en eenige kerkelijke feesten, die bovendien alle op de Zondagen gevierd zullen worden. Wie de woedende uitvallen der sardinische en voornamelijk der savoïsche radikale pers tegen Rome en de streng katholieke partij sinds eenige jaren gevolgd heeft, die behoeft niet te twijfelen, dat onder de radikalen lieden worden gevonden, die in hunne dwaze pogingen, bij de tegenwoordige spanning met Rome, meenen dat de tijd gekomen is om het uiterste te wagen. Is nu, van den eenen kant beschouwd, genoemd vlugschrift voor de hoop dier partij iets beteekenends, er kan van den anderen kant geen twijfel bestaan dat de streng katholieke meerderheid der bewoners van Savoije, verre verwijderd is, van aan die hoop eenig uitzigt van vervulling te geven.

Het zou een waardig pendant zijn der »duitsch-katholieke kerk"! Wat zonderling iets verstaan toch de apostelen van den tegenwoordigen tijd onder den naam van *katholiek*! Vóór drie honderd jaren zouden waarschijnlijk vele Protestanten niet de minste zwarigheid hebben gevonden die soort van »katholieke kerk" te belijden; wij daarin juist alles niet katholiek, maar goed protestantsch is.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Sept. De koningin heeft £ 50 doen toekomen, vergezeld van een vereerenden brief aan den heer Middleston, stations-chef van Banchory, die H. M. het eerst bekend heeft gemaakt met de tijding van de inname van Sebastopol.

— De *Observer* zegt dat het rapport van generaal Simpson, betreffende de inneming van Sebastopol, den 11den van Balaklava met eene oorlogstoomboot verzonden is. De depêches zijn toevertrouwd aan een adjudant van dien generaal.

— Men leest in den *Morning-Post* van 15 Sept.

»Te Weenen, gedurende de konferentiën, zeide Rusland ons: »Wilt gij onze overmagt beperken, beperkt ze; wilt gij Sebastopol hebben, neemt het." Wij hebben ons Ruslands woorden in de ooren geknoopt en vorst Gortschakoff van de Krim zou tegenwoordig aan vorst Gortschakoff van Weenen kunnen schrijven, dat zijne uitdaging is aangenomen en dat al wat hij als onmogelijk beschouwde verrigt is geworden.

»Inderdaad, Ruslands overwigt in de Zwarte zee is begrensd en er zou voor het oogenblik niets anders te doen overblijven dan door een traktaat te bekrachtigen wat bereids feitelijk gebeurd is. Rusland verre van in de Zwarte zee het minste overwigt te hebben, heeft er volstrekt geen maritiem bestaan meer.

»Ongetwijfeld zal de vredes-partij ons zeggen, dat wij genoeg hebben gedaan en de zaken niet tot het uiterste gevoerd mogen worden. Dit zou waar zijn, indien Rusland door traktaat zich wilde verbinden om de verkregene rezultaten te handhaven. Wij hebben geen oorlog gevoerd met de bedoeling om deze of gene overwinning te behalen, maar om aan Europa den vrede te geven. Zoo iemand ons zou kunnen bewijzen dat wij, de zaken in de tegenwoordigen toestand latende, dit groot rezultaat kunnen bereiken, zijn raad zou zekerlijk in het eerste geval aannemelijk zijn. Maar tot daartoe blijft er aan de geallieerden geen andere gedragslijn te volgen, dan met het oorlogvoeren voort te gaan, totdat het Petersburger hof reden zal verstaan.

»'t Is hoogst waarschijnlijk dat het weener-hof van de gelegenheid zal gebruik maken, welke de plaats gehad hebbende gebeurtenissen het aanbieden, om nieuwe vredes-voorstellen te doen. Doet het dat, dan zal het onze pligt en die onzer bondgenooten zijn, om die voorstellen in ernstige overweging te nemen. Maar het punt waarop wij met kracht zullen aandringen is, dat Rusland, zijne zeemagt en de rampen herstellende, welke wij het hebben berokkend, eene zekere grenslijn niet zal overschrijden. Dit is eene voorwaarde, welke Rusland in dit oogenblik gereedelijk kan aannemen. 't Is moeijelijk eene wezenlijk bestaande magt te beperken en op eene zekere grens eene magt te herstellen, die door het feit des oorlogs niet meer bestaat. Rusland behoeft zich nu niet meer te storen aan vroegere bezwaren. Het kan niet meer voorwenden dat de handhaving zijner waardigheid het belet onze voorstellen aan te nemen. Sebastopol was het bolwerk dier waardigheid, en het een is door het andere vernield."

— De *Express* van Londen behelst de volgende regels:

»De generaal Pélissier en Vaillant, minister van oorlog, zijn vroeger schoolkameraden geweest en hebben zamen steeds in de innigste vriendschap geleefd. Hunne telegrafische mededeelingen in den loop der belegering waren van zeer vrolijken aard. Zekeren dag antwoordde Pélissier, die slecht geluimd was, per telegraaf den minister van oorlog, die op een bestorming aandrong: »Ge verveelt mij!" De Keizer was er sterk op gesteld dat de bestorming den 18 Junij zou beproefd worden. Vaillant zond, in dien zin, aan Pélissier eene dépêche, maar deze antwoordde: »Onmogelijk!" De minister hernam: »De Keizer zegt dat er niets onmogelijk is." Pélissier antwoordde: »Dat hij dan zelf kome om het te doen!" De Keizer lachte hartelijk om het antwoord, maar de bestorming werd desniettemin gedaan."

— Men meldt uit Kopenhagen: De leden van het in 1854 afgezette kabinet, als beschuldigd van hoog verraad, zullen den 19den voor het opperste geregtshof verschijnen.

— De *Pacific* heeft berigten aangebragt uit New-York van den 5den September. Daarmede verneemt men, dat de aanwervingen voor het engelsche vreemden-legioen voortduren. In weerwil dat daarvoor reeds $ 250,060 waren uitgegeven, had men nog slechts 600 man aangeworven.

Een nieuw staatkundig genootschap, dat alleen te New-York 6000 leden telt, is onder de benaming van de *Tempelieren* opgerigt, met het doel om de operatiën der *Know-Nothings* na te gaan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Sept. In een der buitenlandsche organen van het weener kabinet leest men:

»Hetgeen wij tot hiertoe vernomen hebben aangaande den indruk dien de val van Sebastopols zuidergedeelte op de vrienden van Rusland in Duitschland gemaakt heeft, gepaard aan hetgeen de ondervinding ons tot heden heeft geleerd, maakt het voor ons geen oogenblik twijfelachtig welken raad men van dien kant aan Rusland zal geven. Het zal niet de raad zijn om toe te geven, maar om in den tegenstand te volharden. Zich verschansende achter verkeerde begrippen van eer, aan wier geboden reeds menig rijk zijnen ondergang te danken heeft, zullen zij het, even als vroeger aan Keizer Nikolaas, thans aan Keizer Alexander II ten pligt maken, de hand niet tot den vrede te leenen, zoolang nog een enkele vijand zich op russischen bodem bevondt.... Hetzij de geallieerden het beleg voortzetten om ook de noordzijde van Sebastopol te bemagtigen (hetgeen hun na de thans behaalde voordeelen niet veel moeite kan kosten), hetzij zij zich tot de blokkade ter zee en het bezet houden der veroverde vaste punten bepalen, in elk geval wordt voor Rusland een toestand geboren die onverdragelijk is, en die, bij de uitputting en daaruit noodzakelijke voortvloeijende ontevredenheid van alle klassen der bevolking, deszelfs bestaan met groote inwendige gevaren bedreigt. Het is te vermoeden, dat Oostenrijk andermaal den vrede zal aanbevelen, en daar de vernieling der russische vloot in de Zwarte zee, en de uitsluiting der russische vlag van alle zeeën thans een voldongen feit is, zoo mag men zich met de hoop op meer inschikkelijkheid vleijen, dan voor vier maanden betoond werd. Maar zoo Rusland, door eigen hoogmoed en door vreemde raadgevingen gedreven, andermaal weigert de hand tot eene verzoening te leenen, dan geeft het aanleiding tot eene grootere uitbreiding van den oorlog. Dan zal op de verovering der Krim misschien een strijd in Bessarabie volgen: en wat er gebeuren zal wanneer de westersche legers eenmaal het oude Polen naderen, daaromtrent kan men slechts gissingen maken, maar moet men ernstige vrees koesteren. Maar ook de verwikkelingen, die daaruit ontstaan kunnen, zal het regtvaardig oordeel der geschiedenis aan diegenen ten laste leggen, die in hunnen overmoed en verblinding steeds op nieuw tot het volhouden van den strijd aanzetten, terwijl alles de noodzakelijkheid van inschikkelijkheid predikt. Zooveel schijnt ons thans reeds bewezen te zijn, dat de afkeer van Frankrijk deszelfs grootheid meer bevordert, dan menige alliantie gedaan zou hebben, en dat de ingenomenheid met Rusland voor dat rijk verderfelijker, dan de verklaarde aansluiting van Duitschland aan het westersche verbond ooit voor Rusland had kunnen worden."

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Sept. Zondag avond hebben in eenige estaminets ongeregeldheden plaats gevonden, tengevolge van de verhooging van den prijs van het halve liter bier met twee centimes. De vensterruiten werden ingeworpen, terwijl zamenscholingen in enkele straten plaats hadden.

De politie moest tusschen beiden treden en eenige inhechtenisnemingen werden bewerkstelligd.

Deze ongeregeldheden zijn alleen te verklaren door de langdurige gewoonte om te Brussel slechts 12 centimes voor het halve liter bier te betalen, welke prijs niet eens in 1846, het jaar van de krisis der levensmiddelen verhoogd werd.

Enkele herbergiers hebben het voorstel gedaan den ouden prijs te behouden, hiertoe heeft echter slechts een vierde gedeelte van al de houders van estaminets willen toetreden.

STADSNIEUWS.

In de 227ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 8169 *f* 5000, N°. 3809 *f* 1250, N°. 652, 962, 1420, 12028, 16549, 18176 en 18280 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 September.

BEVALLEN (15 Sept.): A. Lugt, geb. Stokhuyzen, Z. — (16 Sept.): W. Toe Water, geb. van de Laar, D. — (17 Sept.): C. E. Claus, geb. Hartmann, Z.

OVERLEDEN (14 Sept.): M. J. J. Triebels, geb. Duvergé, 38 j. - D. G. M. van Ebbing, 5 m. - J. Hoff, 34 j. — (15 Sept.): H. G. Luff, 33 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 13/16	Livorno	2/m	*f* 39
»	zigt	» 56 1/16	Napels	»	» 86½
Bordeaux	2/m.	» 55½	Petersburg	»	» 1.72½
»	zigt	» 55⅞	Weenen	6 w.	» 31
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 36
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,70
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			18 SEPT. 4½ u. gebl.	19 SEPT.		4 u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	63 11/16	63 11/16	a	63¾
Dito Dito	3	»	76	76	»	
Dito Dito	4	»	93⅜	93 7/16	»	
O. I. Leening 1844	4	»			»	
Amortis. Syndik.	3½	»	90		»	
Handel-Maatschappij	4½	»			»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»			»	
» Holl. Spoorw.-M.		»			»	
Obligatiën	4½	»			»	
Maatschappij van Weld.	4	»			»	
Aand. Ned. Bank		»			»	
België	2½	»			»	
Dito bij *Rothschild*	2½	»	51	51	»	
Frankrijk, Obligatiën	3	»			»	
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	»	19⅝	19⅝	»	19½
Dito	3	»	38¼	38¼	»	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	»	32¼	32¼	»	
Coupon-Bewijzen					»	
Amortisable Schuld			4⅞	4 13/16	»	4 13/16
Portugal, te Londen	3	»	40⅝	40⅝	»	
Dito Uitgestelde					»	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	101	101	»	101¼
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	101	100⅝	»	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»			»	
Dito	4½	»	88	87½	»	87⅝
Dito bij *Hope*	4	»	75¼	75½	»	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	»	74 7/16		»	
Dito bij id. 5de Serie	4	»	73¾		»	
Certifikaten te Hamburg	5	»			»	
Inschrijving in Assignat.	6	»			»	
Certifikaten van dito	6	»	57¾		»	
Polen, Certifikaten	4	»	70¼		»	
Dito Aand. met Lot. fl. 500					»	
Oostenrijk, Metalliek	5	»	63⅛	62⅞	»	63 1/16
Dito Nationale	5	»	67½	67 5/16	»	67½
Dito Nieuwe 1847	2½	»	32⅜	32⅛	»	32 3/16
Dito 1851 en 1852	2½	»	32⅜	32⅛	»	32 3/16
Dito Nieuwe	5	»	74 7/16	74	»	74¼
Dito 1854	5	»	74 7/16	74	»	74¼
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	»			»	
Dito	4	»			»	
Aand. met Loting fl. 250		»			»	
Nieuwe dito 1854			*f* 268		»	
Pruiss. Aand. 1854	3½	»	196		»	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			1 9/16	1½	»	1⅝
Dito Orig.			1 7/16	1½	»	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	»	101⅛		»	
Sardinië	5	»			»	
Denemarken, Leen. te Lond.	5	»			»	
Louisiana bij *Hope*	5	»			»	
Braziliën	5	»			»	
Dito 1843	4½	»		98¼	»	
Mexiko	3	»	20 13/16	20⅝	»	20⅝
Dito Onbepaalde	3	»	20 13/16	20⅝	»	20⅝
Peru	4½	»	75¾		»	
Grenada, a £ 100	2½	»	18⅛		»	
Dito Uitgestelde					»	
Ecuador a £ 100			3⅝		»	
Venezuela, a £ 100	4½	»	26¼		»	
Dito Uitgestelde	1½	»	11¾		»	
Grieken, te Londen	5	»			»	

Met uitzondering der binnenl. en Spaansche fondsen, welke met vrij levendige handel prijshoudend bleven, waren alle overige vreemde fondsen op nieuw tot lagere koersen aangeboden, inzonderheid was dit met de Oostenrijksche het geval.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 54½; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93⅞. Spanje 1—3 pc. 19⅝; Binnenl. 3 pc. 32 7/16; Romeinen 5 pc. 82⅝; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66⅜

PARIJS, 18 Sept. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 66.50; 3 pc. Spanje 32¾; id. 1¼ pc. —; 4½ pc. Met. —; Rom. Leen. 83½.

MADRID, 17 Sept. 3 pc. Schuld 34.15, id. 1¼ pc. 19.50.

LONDEN, 18 Sept. Consols 90, 3 pc. Spanje buitenl. 38¼; 1 pc. dito 19⅝; Comité-Bewijzen 4½; Passive 4⅞. 5 pc. Rusl. 98; 4½ pc. dito 88; 4 pc. Holl. 96½; 2½ pc. id 65; 5 pc. Sardinië 85½; Brazilië 102; 4½ pc. Peru 77; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko 21⅛; Turkije —; 4 pc. Portugal 44; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.18½.

WEENEN, 18 Sept. Met. 5 pc. 75⅛; id. 4½ pc. 66⅜; Bank Aktien 10.40; Wissel op Londen 10.59, Amst. —; Parijs 131⅛; Goud 20⅛; Zilver 14⅜; Nieuwe Leening 98⅜.

BERLIJN, 18 Sept. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 96⅞.

HAMBURG, 18 Sept. Spanje 3 pc. 30⅛; id 1 pc. 18⅛; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. 36.20; Londen kort 13.4½; Weenen —.—.

FRANKFORT, 18 Sept. 5 pc. Met. 66⅜; 1 pc. Spanje binnenl. 19½; id. 3 pc. 31¼; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 September.

Van de gisteren in veiling gebragte 3060 balen Santos-Koffij, is slechts een gedeelte verkocht van 24½ a 30½ c. naar kw., doch het meerendeel opgehouden.

GRAANMARKT.

Tarwe onveranderd: 128 ℔ b. Poolsche *f* 530; 126 ℔ dito *f* 525, 528, 127 ℔ dito *f* 530; 122 ℔ Gron. *f* 465 aan de Zaan.

Rogge prijshoudend; 123 ℔ Rostocker *f* 364; 121, 122 ℔ Pruissische *f* 356, 360; 120, 121 ℔ Zweedsche *f* 340, 343; 118 ℔ Odessa *f* 346; 116, 119 ℔ Archangel *f* 338, 352.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Haarl. Meer 47½; Vriesch 92 £. Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. ek. 107 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 63¼. Vliegend *f* 62; 1°. Mei ek. *f* 59, Oct. *f* 61¼; Nov. en Dec *f* 61. *Lijnolie* op 6/w. *f* 49⅜; Vliegend *f* 48¼; 1°. Oct. *f* 47½ *Hennepolie* op 6/w. *f* 54½; Vliegend *f* 53.

SCHIEDAM, 18 Sept. Gerst. 127/2, 129/2 ℔ Libau *f* 273 kont., 275 6/w., *f* 280 3/m. — Moutwijn *f* 26.—; Jenever *f* 31,50; Amst. Proef *f* 32,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 17 Sept. *Graanmarkt* gesouteneerd doch zonder belangrijken handel. Men betaalde roode Inl. Tarwe met *f* 21½, d° harde Salonicasche met *f* 17¾, d° harde Smyrnasche *f* 17⅝ volgs. kw. per 80 kilo. Voor Engelsche Rogge besteedde men *f* 13¼ per 70 kilo. — Oliezaad gesouteneerd. Men verhandelde heden namiddag Zeeuwsche Colza-zaad a *f* 21¼ a *f* 21⅝ per mud.

In *Ruwe Suiker* werd sedert gisteren veel gedaan, en wel 680 kn. Havana ex *Koophandel*, 780 kn. ex *John Henri*, 800 kn. per *Pero* en 20 kn. per *Petershoff*.

Katoen. Hiervan zijn afgedaan 100 balen Georgia ex *Antarchie*. Van *Cachon* zijn ca 10,000 kilo Terra Japonica verkocht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Sept. Van der Plas, Kortenaar, Akyab.

HELVOET, 18 Sept. Goedknecht, Zouthandel, Lissabon.

BROUWERSHAVEN, 16 Sept. Schaap, Jacoba, Akyab naar Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Sept. Post, Eltje Berg, Constantinopel. Heikema, Emelie, Venetiën. Potjer, Titia, Triëst. Vlaud, Thaise, Livorno.

HELVOET, 18 Sept. Bok, Elisabeth en Maria, Triëst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Sept. in lading naar:

Keulen	D. Hoogewegh, Prins Emil.
Frankfort	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Weesel	F. Beijer, Jonge Wilhelmina.
Mainz	J. S. Ehrhart, Mainz N°. 8.
Manheim	J. Polsen, Johannes.
Ludwigh. & Manheim	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Heilbron	C. Heuss, Hoffnung.
Coblentz	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Dusseldorp & Neus	W. Brugman, Niederrein N°. 4.

AMSTERDAM, 19 Sept. vertrokken:

Keulen	M. Greeve, Colln N°. 5.
Manheim	C. Neff, Ocean.

Rijnhoogte ARNHEM 17 Sept. 1 el 92 duim.
KEULEN 17 „ 10 vt. 3 „

Voor de Spijskokerij der *Vereeniging van den H. Vincentius*, ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand:

Van N. N. *f* 5, L. K. *f* 1.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.